“TO JE DOBŘE, ŽE NEMÁME EURO, ŽE NEJSME VAZALOVÉ EUROZÓNY A ECB”… Markéta Šichtařová ukazuje, čemu jsme tím unikli

- CZ24 News | 29. června 2021

ČESKO: **To, že dosud ještě neplatíme eurem, že nejsme vazalové eurozóny a Evropské centrální banky, nám umožňuje mít do značné míry nezávislou měnovou politiku. Markéta Šichtařová upozorňuje, že v opačném případě by ČNB nemohla zvýšit úrokové sazby, jak učinila tento týden. Bez toho by inflace u nás rostla víc a víc. Ceny nemovitostí by se pořád zvyšovaly, bydlení by bylo stále víc nedostupné. Evropská centrální banka by obětovala inflaci u nás na oltář toho, aby se nezodpovědné a předlužené jihoevropské země mohly stále víc zadlužovat.**

Pro rozhodnutí bankovní rady ČNB zvýšit základní úrokovou sazbu o 0,25 procentního bodu na 0,50 procenta hlasovali ve středu čtyři její členové, jeden byl pro zvýšení o 0,5procentního bodu, dva hlasovali pro ponechání úrokových sazeb beze změny. Která z těchto možností byla podle vás pro tuto chvíli tou nejvhodnější volbou?

Myslím, že ČNB udělala dobře, že zvýšila úrokové sazby o čtvrt procentního bodu. Ostatně přesně to se taky od ní všeobecně očekávalo. A je důležité si uvědomit, že monetární politika je velmi silně i o komunikaci a o transparentním rozhodování. Pokud centrální banka – teď myslím obecně jakákoliv – signalizuje nějaké kroky, ale pak udělá kroky jiné, má to na finanční trh dost zásadní vliv, protože finanční trh reaguje nikoliv na to, co centrální banka skutečně dělá, ale na to, co se dopředu

očekává, že udělá.

Dám příklad: úrokové sazby rostly už před rozhodnutím ČNB, protože se čekalo, že budou zvýšeny, a v okamžik jejího rozhodnutí už v podstatě nezareagovaly, protože očekávaný krok v sobě už zrcadlily. A pokud tyto jemné mechanismy jsou poškozeny netransparentní komunikací centrální banky, je to pro obyvatele jen špatné, protože finanční trh začne reagovat zmatečně, úroky začnou skákat nahoru dolů, kurz měny to samé.

Naposledy zvýšila ČNB úrokové sazby v únoru 2020, tedy těsně před vypuknutím pandemie Covidu-19 v Evropě. Čím to, že je to právě Česko, resp. ČNB, a o den dříve Maďarsko, respektive jeho MNB, které jako první z centrálních bank vyspělých zemí zahájily post-pandemický cyklus utahování měnové politiky?

Důvody to má dva. Za prvé inflace ve střední Evropě je dlouhodobě vyšší, než je průměr eurozóny. A za druhé dosud ještě neplatíme eurem, tedy nejsme vazalové eurozóny a Evropské centrální banky. A to nám umožňuje mít do značné míry nezávislou měnovou politiku. To je velmi dobře, protože kdybychom dneska platili eurem, úrokové sazby by nebylo možné zvýšit. A to znamená, že inflace u nás by rostla pořád víc a víc. Ceny nemovitostí by se pořád víc a víc zvyšovaly, bydlení by bylo stále víc nedostupné. Evropská centrální banka by obětovala inflaci u nás na oltář toho, aby se nezodpovědné a předlužené jihoevropské země mohly stále víc zadlužovat. Zkrátka nenastavovala by měnovou politiku podle našich potřeb, ale podle potřeb těch velkých, třeba podle potřeb Itálie, která se chce zadlužit. V podstatě by pak otázka stála takto: vysoká inflace u nás za cenu odkladu bankrotu Itálie – ano, či ne? A to si pište, že ECB by se rozhodla pro velkou Itálii, nikoliv pro naše blaho.

Na voliče se svými volebními programy začaly obracet ČSSD a ODS, tradiční strany, které měly hlavní vliv na to, co se v zemi v uplynulých třiceti letech dělo. Sociální demokraté slibují snížení DPH na základní potraviny, ale i progresívní zdanění, přičemž by se daně nezvedly nikomu, kdo má příjem do trojnásobku průměrné mzdy. Jedním procentem by ČSSD nově zdanila majetky nad 100 milionů korun a zavedla by bankovní daň z aktiv s progresivními sazbami. Jaký ekonomický či jiný efekt by tyto kroky mohly přinést?

ČSSD už vůbec neví, co říká. Vždy se snažím politické programy komentovat velmi věcně, nezaujatě, pragmaticky, bez politického pohledu. Ale v případě ČSSD už pomalu přestává být možné držet se pragmatismu, protože to je už opravdu jen snůška ekonomických fantasmagorií, které moc nejde komentovat.

ČSSD totiž už není levicová strana, ale extrémně levicová strana. To, co jste z jejích návrhů jmenoval, je sice dost špatné, ale mezi návrhy ČSSD se najdou ještě horší perly. Tak třeba naprosto absurdní je nápad, že zavedou pokuty za dlouhodobě neobsazené byty! Vy si prostě pořídíte byt třeba pro dítě a z nějakého důvodu nejste schopni sehnat nájemníka. A evidentně k tomu máte závažný důvod, protože jen idiot by si vzal hypotéku a pak byt schválně nepronajal, aby se mu hypotéka hůř splácela. A tak přijde ČSSD a řekne, že váš byt musí být obsazen, jinak zaplatíte pokutu. Tím padá tabu nedotknutelnosti majetku.

Vlastnictví je nepodmíněné. Nejde trochu vlastnit a trochu nevlastnit. To je jako být trochu těhotný. Prostě buď je to vaše, nebo není. A jakmile ČSSD staví podmínky pro vlastnictví, třeba že můžete beztrestně vlastnit jen obydlený byt, tak už to vaše v pravém slova smyslu není. Odtud už k úplnému záboru majetku je jen krůček.

To ODS se překvapivě zaměřila na důchody a chce odstranit historicky nespravedlivě nízké důchody. V programu koalice Spolu slibuje zavedení zaručeného důchodu, který bude navázán na průměrnou mzdu, a možnost platit 1 procentní bod svého důchodového pojištění přímo svým rodičům nebo prarodičům. Co si o záměrech ODS myslíte? A není pro zajištění ve stáří jedinou cestou jít do důchodu s plnou kapsou, protože z pobírané penze to většinou příliš důstojný život není?

Osobně si myslím, že to nakonec za nějaké roky skutečně skončí tak, všem lidem bude garantován nějaký minimální a rovný důchod a z něj půjde jen tak tak vyžít; bude víceméně na úrovni životního minima. Na víc totiž nebudou peníze. A cokoliv bude mít člověk navíc, vše půjde z peněz, které si našetřil „do kapsy" během produktivního života. Proto taky další kniha, kterou v září s kolegou Vladimírem Pikorou vydáváme, má název „Do důchodu s plnou kapsou". Sliby politiků – jenom chyby. Slíbit je možné cokoliv, ale státy – nejen ten náš – na to mít prostě nebudou.

Zaměstnanci a klienti americké investiční banky Morgan Stanley, kteří nedoloží, že byli plně očkováni, budou mít od 12. července zákaz vstupu do všech budov společnosti v New Yorku a Westchesteru. Investiční banka Morgan Stanley v loňském roce vykázala obrat 48,2 miliardy dolarů (1,025 bilionu korun) a čistý zisk 11 miliard dolarů (234 miliardy korun). Dá se hodnotit tento krok bankéřů jako vítězství opatrnosti nad zdravotními riziky?

Dá se to hodnotit jako vymytí mozků. Tečka.

Ale jinak – zajímavé je, že když jdete opravdu hluboko do historie, klidně i hlouběji než sto let, zjistíte překvapivou věc: Morgani a jim spřátelené klany měli v USA vždy velmi blízko k demokratickým, tedy spíš levicovějším, politikům. A to je vskutku překvapující vzhledem k jejich bohatství, protože intuitivně od bohatého klanu bychom levicovou politiku úplně nečekali. Ale ono se to má tak, že jejich propojení s – levicovější – politikou jim přihrávalo značné výhody v podobě šití zákonů a manipulování geopolitiky sobě na míru, což vedlo k upevňování ekonomických pozic. Zkrátka vydali se oligopolní cestou.

Dokonce na úsvitu první světové války podporovali tisk peněz, ačkoliv tehdy měl úplně jinou podobu než dnes, v režii čerstvě založené americké centrální banky Fed. A tak bychom mohli pokračovat po celé dějiny 20. století. Pokud tedy některá společnost v USA přišla s takovým ideologickým a kolektivistickým nesmyslem, nepřekvapuje mě, že to byli právě Morgani.

Už ve středu si žáci a studenti dojdou pro vysvědčení za zcela atypický školní rok. Průzkum Newton University, výzkumné agentury Behavio a portálu VysokeSkoly.cz na vzorku 7161 studentů z celé České republiky ukázal, že studenti jsou v důsledku pandemie přetížení a ztrácejí motivaci ke studiu. Třetina z nich navíc trpí depresemi. Překvapuje vás, jak silně na nejmladší generaci dolehlo to, s čím se více než rok vyrovnávala celá společnost?

K tomu několik poznámek. Přetížení a ztráta motivace ke studiu je poměrně logická. Nejde ale o výuku doma, jde o její formu. Zdaleka ne každý učitel umí učit na dálku, někteří umí pouze děti demotivovat tím, že rozdávají pětky za nedodané domácí úkoly, které si dítě neumí najít na serveru a tak dál. Problém je i to, že zatímco některé školy prakticky opisovaly vysvědčení z předešlých let, jiné naopak přitvrdily, takže známkování bylo mezi školami naprosto neporovnatelné. A to je velmi

demotivující. Proč se má jedno dítě učit na známky víc než dřív, když druhé je dostane zadarmo?

Pokud jde o deprese, jistě se na tom podepsalo nejen to, že byly vytrženy z kolektivu nebo že se na ně špatná nálada přenášela od některých rodičů. Mám obavy, že tady jde ještě o víc. Generace sněhových vloček prostě nevydrží tolik jako generace jejich rodičů či prarodičů. Progresivisté je učí, že mají na všechno stále jen nárok, neučí se čelit sebemenší nepohodě, a tak prostě je tahle generace psychicky slabší. Zní to drsně, já vím, ale je to prostě tak. Ostatně totéž platí pro celou společnost. Bývaly doby, kdy společnost zvládala válku. Dneska se hroutí kvůli viróze se smrtností zhruba 0,25 procenta, tedy dvaapůlkrát vyšší než u chřipky.

A poslední poznámka. Použil jste obrat, že „studenti jsou v důsledku pandemie přetížení“. Naučme se ale používat slova pregnantně, protože jinak bezděky posunujeme jejich význam a podsouváme sami sobě podprahově chybné vnímání reality. Takže: Studenti nejsou přetížení v důsledku pandemie. Studenti jsou přetížení v důsledku hysterické vládní reakce na pandemii.

Zdroj: parlamentnilisty